

VIRKSOMHETSPLAN SEM BARNEHAGE

2015-2017

INNHALDSFORTEGNELSE

1. Innledning

2. Presentasjon av barnehagen Kort historikk Det fysiske miljøet inne / ute

3. Barnehagen som organisasjon

4. Lover og planverk

5. Verdier og visjon

- Pedagogisk grunnsyn
- Barnehagens visjon

6. Kompetansemål for virksomheten

7. Planer, innhold og organisering

- Lek og sosialt kompetanse
- Språk
- Satsningsområde
- Tradisjoner og merkedager
- Kosthold
- Driftsform- Natur og uteliv- Lavvo
- Hverdagsrutiner
- Fagområdene
- Organisering av barnegruppen
- Foreldre samarbeid
- Samarbeid med andre instanser
- Barn med spesielle behov
- Krav til voksenrollen
- Personalet

8. Asker kommunes visjon og kvalitetsmål

9. Planer og metoder for vurdering

1. Innledning

En virksomhetsplan er en langtidsplan for virksomheten for å sikre kontinuitet og progresjon i barnehagen. Barnehagen må følge lover og forskrifter og virksomhetsplanen gir en oversikt over dette og hva som styrer driften av barnehagen og dens innhold.

Virksomhetsplanen beskriver hvordan driften er i dag og hvilke tanker og mål vi har for videre utvikling av barnehagen og tilbudet i nær fremtid.

Virksomhetsplanen skal være en veiviser og et verktøy for personalet men også et skriv for foreldre og andre som ønsker å lese om vårt pedagogiske arbeid. I tillegg til virksomhetsplanen gir vi hvert år ut en årsplan med planer, temaer og hendelser for barnehageåret. Vi har også en månedsavis fra hver avdeling med månedsplan kort resyme fra sist måned og mere detaljerte planer. Avdelingene skriver «dagen i dag» og lavvoen kommer med oppsummering etter endt uke.

2. Presentasjon av barnehagen

Sem barnehage SA er en privat barnehage som eies av foreldrene opprettet i 1987.

Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser like ved Semsvannet. Vi er en forholdsvis liten barnehage, noe vi synes har visse fordeler. Det er oversiktlig og alle kjenner alle. Vi er opptatt av å skape en åpen, tillitsfull tone.

Åpningstiden er 07.30 -16.30. Denne blir tatt opp til vurdering, med ønske om å utvide med en halvtime.

Sem barnehage har to avdelinger + en uteavdeling.

Huskestua, med barn i alderen 1-3 år.

Nøtteliten, med tilhørende Lavvo/ utegruppe med barn i alderen 3-6 år.

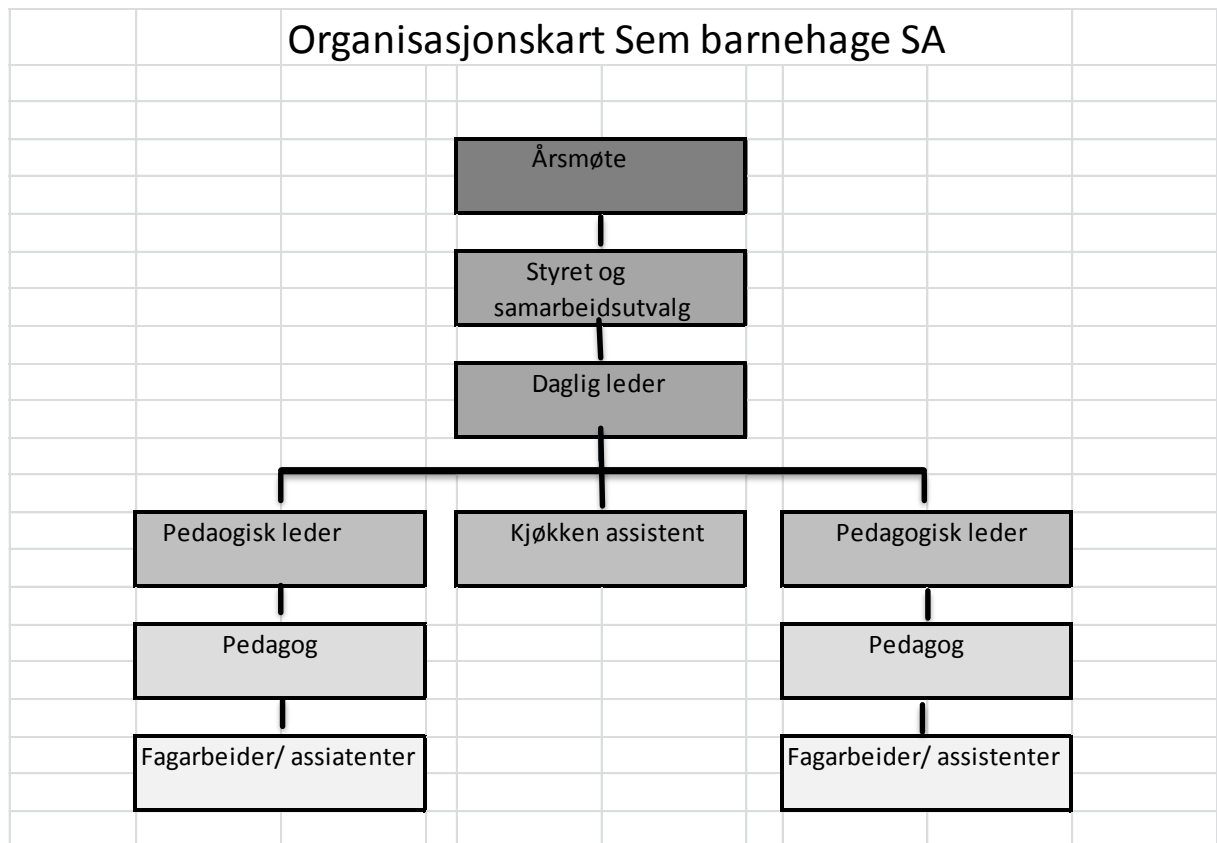
Uteavdelingen ligger ca. 300 meter fra barnehagens område.

Kvalitet er et begrep som kan defineres på forskjellige måter. I barnehagen diskuterer vi hva begrepet kvalitet er og for hvem?

Det er ikke sikkert det vi voksne mener om kvalitet er det samme som barna mener. Derfor er det viktig å definere dette også sammen med barna. I dette dokumentet gjør vi rede for en del av det vi voksne mener er kvalitet for barn. Vi mener at planen er med på å heve kvalitetsarbeidet i barnehagen.

3. Barnehagen som organisasjon

Årsmøte/ foreldreråd er det øverste organet i barnehagen. Årsmøte avholdes en gang pr. år.

Målet er at barnehagen skal drives i økonomisk balanse.

Styret skal lede virksomheten i samsvar med lov, vedtekter og årsmøte. Styret kan ta avgjørelser som ikke i loven eller vedtekter er lagt til andre instanser.

Styret fungerer som et samarbeidsorgan mellom foreldre/ eiere og personale.

Det står mer om styret på hjemmesiden.

Det velges hvert år nye verv til foreldrerepresentanter og 2 representanter fra fagpersonalet til samarbeidsutvalget.

Dagligleder leder den daglige driften av barnehagen.

De pedagogiske lederne på hver avdeling, samt daglig leder utgjør lederteamet i barnehagen.

4. Lover og planverk

Sem barnehage bygger virksomheten på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven. Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver. Vi bruker også rammeplanen som basis i vårt arbeid når vi utarbeider årsplanen. Vi evaluerer også etter rammeplanen og dens fagområdet hvert halvår.

Barnehageloven

Stortinget har i barnehageloven 17. juni 2005 nr. 64 fastsatt over-ordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold, jf. §§ 1, 2 og 3.

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene. Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

(Barnehageløven § 1 Formål, 1. ledd)

Rammeplanen

Kunnskapsdepartementet har 1. mars 2006 med hjemmel i § 2 i loven fastsatt forskrift om rammeplan for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Rammeplanen gir styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgave.

Revidering av rammeplanen

Kunnskapsdepartementet har vedtatt å utsette revideringa av rammeplanen for barnehagen, for å samkjøre arbeidet med en gjennomgang av barnehageloven. Revidert rammeplan er nå planlagt ferdig i 2016.

Til barnas beste

NOU 2012: 1, Til barnas beste – Ny lovgivning om barnehage. Et utvalg har sett på barnehageloven og har kommet frem til 24 forslag til ny lov om barnehager. I forbindelse med dette ble det foreslått ny lovgivning i barnehager.

5. Verdier og Visjon

Våre verdier og pedagogiske grunnsyn går igjen i det arbeidet vi gjør i barnehagen. Vårt mål er å få til et godt miljø, der lek, læring og samvær med andre barn og voksne skal stå sentralt. Vi vil bidra til at barna utvikler sosiale evner, selvstendighet og omsorgsevner.

Humor og glede står også sentralt hos oss! Vi lytter til barna, tar dem på alvor og ser deres behov.

Alle har ansvar for alle barn, men vi har også fordelt barna mellom oss voksne gruppevis. Alle barn får voksenkontakt og anerkjennelse i løpet av dagen samtidig som de skal få medvirke i sin egen hverdag. Individet er en viktig rolle, men det er like viktig å finne sin plass i det sosiale samspillet og fungerer godt i en gruppe. Barns sosiale og individuelle utvikling er parallelle prosesser. Gjennom samspill med andre barn blir de mer sosiale samtidig som de blir mer individuelle og unike.

Vi voksne vil fungere som positive modeller for barna for å lære dem felles normer for adferd, dvs. vi fokuserer på sosialiseringprosessen. Personalet er enig om visse normer for adferd og vi begrunner dette ovenfor barna. Det handler om å lære å ta hensyn til hverandre, vise omsorg, dele med og hjelpe andre. Vi må veilede, oppmuntre og hjelpe barna i helt konkrete situasjoner.

Sem barnehage er ett hus, med tre avdelinger. Vi samarbeider avdelingene i mellom. Det er veldig stas for barna å være på besøk på tvers av avdelingene. Vi ser og at overflyttingen fra liten avd. til stor blir enklere. Barna er allerede kjent med barn og voksne.

Vi vil at barna utvikler et sunt og naturlig forhold til naturen og vi tilbringer mye tid ute, i alle slags vær!

Vår visjon vil følge oss i årene fremover og være en "rød tråd" for oss i all planlegging og arbeid med barna i barnehagen: **"Den gode barndom"**.

Visjon i Sem Barnehage

"Den gode barndom"

6. Kompetansemål for virksomheten

Kompetanse for framtidens barnehage

En god barnehage krever kompetente ledere og faglig reflekterte voksne. Denne strategien omhandler for kompetanse og rekruttering i barnehagesektoren fra 2014-2020.

Strategi for kompetanse og rekruttering 2014-2020

Et godt barnehagetilbud for alle barn avhenger av personalets kompetanse. Bare kompetente ansatte kan sikre at barnehagen oppfyller sitt samfunnsmandat i tråd med barnehagens formål og rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, jf. §§ 1, 2 og 3 i barnehageloven.

Regjeringens mål er å oppfylle dagens pedagognorm og å øke andelen ansatte med relevant utdanning. Dette omtales nærmere i stortingsmeldingen om framtidens barnehage¹. Kompetansestrategien skal gjelde for perioden 2014 til 2020.

Regjeringen har også som målsetting at flere barnehageansatte uten formell utdanning, skolerer seg som fagarbeider i Barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Det jobber mange dyktige og erfarne ansatte i barnehagene, og det er godt for barn å møte et mangfold av voksne. Men, for å kunne sikre at alle barn får et godt systematisk pedagogisk tilbud i barnehagen, er det nødvendig med et kompetent personale. Det er derfor foreslått at det fra 2020 lovfestes krav om at 25 % av grunnbemanningen i hver barnehage skal være barne- og ungdomsarbeidere.

I løpet av strategiperioden skal alle ansatte ha fått muligheten til å øke sin kompetanse.

Strategiens mål er og:

- Rekruttere og beholde flere barnehagelærere og ansatte med relevant kompetanse for arbeid i barnehagen
- Heve kompetansen for alle ansatte som jobber i barnehagen
- Øke statusen for arbeid i barnehage

Kompetanseheving i organisasjonen

Sem barnehage har og har hatt avtaler med assistenter ifh til førskolelærerutdanning/ barnehagelærerutdanning og. Avtalen er at, den ansatt tar utdanningen på deltid og arbeider i barnehagen i 40 %. Vi rekrutterer på så vis selv til økning i pedagogtettheten.

Med denne strategien er vi allerede på vei mot foreslått i forslag til ny barnehagelov § 32 *Barnehagens grunnbemanning. (NOU 2012: 1 - Til barnas beste).*

Barnehagens grunnbemanning i Sem barnehage vil i løpet av 2016 ha en pedagognorm på 50 %.

Vi hadde i løpet av 2013 en avtale for Barne- og ungdomsarbeiderfaget. Vi ser også for oss i fremtiden å lage flere slike avtaler for å komme innenfor lovforslaget om krav til grunnbemanningen og at 25 % skal være barne- og ungdomsarbeidere.

7. Planer, innhold og organisering

Lek og sosialt kompetanse

Leken er barnas absolutt viktigste aktivitet. Gjennom den bearbeider de opplevelser og erfaringer fra det virkelige liv. All erfaring barna får med seg i leken; den uformelle læringen og det sosiale samspillet bidrar til deres utvikling på alle områder og er svært viktig for utviklingen av sosial kompetanse. Man må ikke ta for gitt at alle barn leker og at leken kommer av seg selv. Behersker man ikke de sosiale «lekereglene» kan all lek bryte sammen. Bare gjennom samvær med andre kan vi lære hvordan vi skal oppføre oss. Det er vår oppgave å veilede barn i leken og vi jobber med sosial kompetanse og bruker programmet og opplegget til Kari Lamer.

Det verbale språket

Barn lærer språk ved å bruke det, og vi bruker dette bevisst i hverdagen og snakker mye med barna.

Vi deler barna inn i mindre grupper, bruker bøker, leker, spill og rim og regler.

Naturopplevelser stimulerer også barnets sansemotorikk, kreativitet og språkutvikling.

Vi vet at dette fremmer barns språkutvikling, og kan forebygge lese- og skrivevansker. Det er med på å gi et godt grunnlag for leseopplæringen på skolen.

Språk og sosial kompetanse er en forutsetning for å kunne fungere i hverdagslivet, og vi jobber også med dette naturlig i hverdagen.

Satsningsområde

Satsningsområde er miljø. Barnehagen er en miljøbarnehage med grønt flagg sertifisering og vi jobber bevisst for et bedre miljø med nye satsningsområder for hvert år.

Vi lager en ny miljøhandlingsplan hvert barnehageår, med nye temaer som vi i tillegg til de tidligere temaene fokuserer på. Det går bla. på resirkulering, kildesortering, såing med mer.

Vi har også et fadderbarn fra Sudan som et av temaene. For ytterligere informasjon, se i miljøhandlingsplanen.

Tradisjoner og merkedager

Barna skal ha et forhold til den Norske kulturen. Vi vektlegger også **kulturformidling** gjennom å markere visse dager/ høytider som er tradisjon i norsk kultur. Vi har også plukket ut noen dager som er knyttet til kristne høytider i norsk kultur.

Vi understreker at dette dreier seg om kulturformidling og ikke påvirkning i noen retning.

Vi mener det er viktig å lære sin egen kultur å kjenne, både for egen identitet / tilhørighetsfølelse og for å bedre kunne respektere andre kulturer.

Vi lærer om de ulike nasjonaldagene til barna vi har i barnehagen med en annen etnisk bakgrunn. Dette gjør vi gjennom å markere deres nasjonaldag.

Kosthold

Barnehagen serverer lunsj 4 dager i uken og ettermiddagsmat, melk, frukt og grønt hver dag. Vi ønsker å servere sunn mat og serverer både tradisjonsrik kost og prøver ut nye matretter. Vi tenker at litt av alt er bra og serverer søte ting hvor vi mener det hører hjemme ifh. til tradisjoner og hendelser igjennom året.

Vi skal i perioden utvikle dette området ytterligere igjennom å la barna ta del i matlagingen.

Matlaging i barnehagen skal først og fremst sikre at barn lærer sunne matvaner og får kunnskap om mat. Barn bør derfor få være med å tilberede mat. Det gir trygghet når man vet hva som er i maten, og man blir nysgjerrig og får lyst til å smake

Av rammeplanens fagområder kan to knyttes til mat og måltider:

- Natur, miljø og teknikk; handler om å gi innsikt i matproduksjon.
- Kropp, bevegelse og helse; handler om å legge til rette for å etablere sunne matvaner.

Driftsform- Natur og uteliv- Lavvo

Vi har en stor og flott uteplass med nye lekeapparater, i tillegg har vi en flott naturlekeplass, med bakker, trær og naturlige utfordringer som vi bruker mye.

Barnehagens beliggenhet gjør det naturlig å ha **natur og uteliv** som driftsform.

Vi benytter oss mye av nærområdet vårt med turer.

I skogen har vi en egen lavvo som den store avdelingen benytter seg av hele året. Lavvoen er en del av driften og vi teller lavvoområdet med i arealet i barnehagen. Vi deler barna på den store avdelingen (3-6 år) inn i aldershomogene grupper og de ruller på å være inne og ute hver tredje uke. Vi streber etter å gjøre utetiden utfordrende og positiv for både store og små. Vi er opptatt av at barna skal oppleve trygghet og glede i lavvoen (naturlekeplassen). Vi vil la barna utforske og oppleve og vi vil legge vekt på å skape gode rutiner og trivsel. Vi har etter gjentatte evalueringer i personalgruppen landet med å ha faste voksne i lavvoen. Dette er noe som er først og fremst hensiktsmessig for barna men også de som jobber der og driften i sin helhet.

Vi mener det er ekstra viktig at barnehagen legger vekt på å gi barn gode naturopplevelser fordi, den som er glad i noe, vil også verne om det. Holdninger skapes i barneårene, derfor er det viktig å starte tidlig.

For å like og være ute, er det vesentlig at de viktigste trivselsfaktorene er til stede; riktige klær og godt med mat og drikke. Vi forventer at dette følges opp av foreldre/ foresatte.

Vårt mål med dette er at;

- Barna får positive naturopplevelser og lærer seg respekt for alt liv.
- Barna får en allsidig utvikling; fysisk aktivitet, samarbeid, kreativitet.
- Barna opplever en enkel livsform m – uten strøm og vann

Hverdagsrutiner

Hverdagsrutiner gir forutsigbarhet som igjen skaper trygghet. Dette inneholder mye læring for barna. Vi vektlegger selvstendighetstrening og ferdighetstrening. Det er viktig at kravene blir stilt ut fra alder og modenhet til hvert enkelt barn, de må verken være for høye eller for lave.

En dag i barnehagen består av mange aktiviteter:

- Leken
- Rutinesituasjoner
- Selvvalgte aktiviteter
- Tilrettelagte aktiviteter
- Hvilestund/ soving

Fagområdene

Barnehagen skal gi barn grunnleggende kunnskap på sentrale og aktuelle områder. Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

(Barnehageloven § 2 Barnehagens innhold)

Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i et temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter og turer i nærmiljøet. I sosialt samspill i lek og hverdagsaktiviteter skjer det ofte en spontan kommunikasjon knyttet til fagområdene.

Barnehagens læringsmiljø omfatter syv fagområder og er i stor grad de samme områdene som barna senere vil møte i skolen.

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Organisering av barnegruppen

I barnehagen har vi alders blandede grupper. Gruppefellesskapet er en viktig læringsressurs. Deltagelse i en gruppe av barn er en forutsetning for naturlig kultur – og kunnskapsoverføring mellom eldre og yngre barn. Men uavhengig av gruppeinndelingen trenger barna også samvær med barn på samme alder og modningstrinn. Dette har vi valgt å gjøre i lavvo gruppene, her vil barna få et pedagogisk tilrettelagt opplegg som er tilegnet deres alder og utviklingsnivå.

Foreldresamarbeid

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

(Barnehageloven § 1 Formål 1. ledd)

For å kunne utføre et godt foreldresamarbeid er det nødvendig at vi i barnehagen har god kontakt med foreldrene. Dette samarbeidet ønsker vi skal bygge på innsikt om hvilke roller hjemmet og barnehagen især spiller i barnets liv.

I den daglige kontakten ved bringing og henting er det viktig at foreldre og personale kommuniserer om hvordan barnet har hatt det i løpet av dagen, evt om det er spesielle ting som har skjedd før levering om morgenen.

Vi i barnehagen er ansvarlige for å informere om barnehagens virksomhet, og vi forventer at foreldrene følger med på det som blir sagt/ skrevet i form av beskjeder og informasjon.

Foreldremøter blir holdt 1-2 ganger i året. Dette er et godt forum for meningsutvekslinger og informasjon.

Foreldresamtaler har vi to ganger i året, hvor vi sammen med dere foreldre lager en serviceerklæringen mellom barnehage og foresatte. Den vil bli brukt i som et hjelpemiddel for barnets beste. Der skal vi fokusere på et til to utviklingsområder. Dette skal ikke være problemorientert.

Vi har fire faste sammenkomster gjennom barnehageåret da foreldrene blir invitert til å være med. Høsttakkefest, luciafeiring, påskefrokost og sommerfest. De er markert i årsplanen.

Det er 2 dugnader i året (høst/ vår), og da er det viktig at foreldrene plikter og stiller opp. Barnehagen har to foreldre som er dugnadsansvarlige. (Hver familie stiller med 10 dugnadstimer pr år).

Samarbeid med andre instanser

Vi samarbeider med Asker kommune;

- Felles opptak
- Kompetanseheving
- Kurs
- Felles planleggingsdag
- Lederdager
- BFF - Barne- og familieenheten
- TFS – Tverrfaglig samarbeid
- Overgang barnehage-skole
- Barnevern
- Askerbasen

Barn med spesielle behov

Barnehagen har et særlig ansvar for å forebygge, oppdage og sørge for nødvendige tiltak som kan støtte opp om at disse barnas utvikling blir best mulig.

Dersom personalet ikke har tilstrekkelig kunnskap eller muligheter for å gi barn med spesielle behov et tilpasset pedagogisk tilbud innenfor barnehagens vanlige rammer, har vi plikt til å søke faglig hjelp hos ekspertise. Barnets foreldre / foresatte skal være kjent med og samtykke i at spesielle tiltak blir iverksatt.

Krav til voksenrollen

Vi må ha respekt for barnas lek, sette av tid og plass til den.

Observere samspillet og sørge for at alle får samspillerfaringer og støtte de barna som ikke mestrer leken. Sørge for at hvert enkelt barn tilegner seg en sosial kompetanse og en positiv selvoppfatning gjennom sitt barnehageopphold.

De voksne må være tilstede, se og være oppmerksom. Vi må bry seg om og ha evne til innlevelse å være gjensidige i kommunikasjonen. Vi må også være tydelige og skape en trygg og positiv atmosfære, et miljø preget av vennskap og sosial trygghet for alle.

Det at vi som voksne er tilstede i leken er med på å forebygge mobbing – noe som også kan forekomme i barnehageverden.

Vårt mål er at barna skal være så trygge i barnehagen at de tør å gå inn i leken uten reserver, og at de har en god bagasje med sosial kompetanse å ta med seg videre. Vi jobber for at alle barna skal kunne etablere gode vennskap og beholde de.

Personalet

Et godt personalsamarbeid er kanskje den viktigste grunnpilaren i en barnehage. De voksnes glede og engasjement smitter over på arbeidet, omgangen m/ barna og kontakten m/ foreldrene.

Bevisstheten om dette gjør at vi ønsker å oppnå en trivelig arbeidsplass preget av trygghet, tillit og åpenhet.

Metoder for å oppnå et godt personalsamarbeid:

- Alle må ta ansvar for å skape et positivt miljø og samarbeid.
- Vi har en trivselsplan med planlagte aktiviteter utenom arbeidstid.
- Gi og ta imot respons i hverdagen, positiv som konstruktiv.
- Medarbeidersamtaler
- Veiledning
- Kompetanseplan
- Planleggingstid for assistenter
- 5 planleggingsdager i året
- Personalmøter en gang i måneden.
- Ledermøte en gang i uken
- Pedagogmøte en gang i uken

8. Visjon for Asker barnehagene

Liten og viktigst!

«Liten og viktigst» er Asker kommunes visjon for vårt arbeid med kvalitet og kompetanse i barnehagene. I perioden 2012-2015 har vi fokus på følgende områder:

- Barnehagen som læringsarena
- Tidlig innsats
- Sammenheng og samarbeid barnehage-skole
- Kompetent personale

8. Planer og metoder for vurdering

Barnehagens innhold og daglige drift blir jevnlig evaluert og vurdert på avdelingsmøter, personalmøter, planleggingsdager og styremøter. I månedsbrevet har vi en oppsummering av siste måneds aktiviteter og planer for neste måned. Vi evaluerer alle oppsatte mål i årsplanen hvert halvår etter fagområdene i halvårsrapporten.

Sikkerheten i barnehagen ivaretas via eget intern-kontrollsystem, og vedlikehold av bygningen foretas stort sett via dugnadsinnsats og serviceavtaler.